

Götene kommun

Rektorn vid Fornängsskolan

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn av Fornängsskolan
i Götene kommun

Tillsyn i Fornängsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Götene kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Fornängsskolan besöktes av Skolinspektionen den 20-21 mars 2013 och den 18 april 2013.

Fakta om skolan

Fornängsskolan 7-9 är belägen i centrala Götene och tar emot elever från Prästgårdsskolan, Hällekis skola och Källby Gård. Vid skolan finns också en grundskola. Sammantaget fullgör cirka 250 elever sin skolgång vid Fornängsskolan.

Skolan leds av två rektorer, en med ansvar för elever i årskurs 7 samt en med ansvar för årskurserna 8 och 9, personalen i särskild undervisningsgrupp och grundskola årskurserna 7-9.

Offentlig statistik visar att 72 procent av eleverna lämnade grundskolan med betyg i samtliga ämnen läsåret 2011/12 att jämföra med riket där motsvarande siffra var 77 procent. Vidare visar statistiken för samma läsår att 80 procent av eleverna vid Fornängsskolan var behöriga till både yrkesförberedande program och högskoleförberedande program vid gymnasieskolan, vilket är lägre än riksgenomsnittet. Det genomsnittliga meritvärdet för elever vid Fornängsskolan var samma läsår 192 poäng, att jämföra med 211 för riket (samtliga huvudmän). Statistiken visar också att 2012 hade flickorna 216 i genomsnittligt meritvärde och pojkarna hade 172.

Då antalet elever i grundskolan är få saknas underlag för resultatredovisning.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Fornängsskolan måste genomföra ett omfattande utvecklingsarbete för att alla elever ska få den utbildning de har rätt till. Tillsynen har visat att Fornängsskolan har betydande brister inom arbetet med att främja alla elevers utveckling och lärande. I utbildningen ska hänsyn tas till elevers olika behov. Skolinspektionen bedömer att det vid Fornängsskolan finns ett flertal elever som är i behov av särskilt stöd men som inte får det stöd de har rätt till. Trots att eleverna uppvisat svårigheter i skolarbetet har skolan inte genomfört utredningar för att klargöra elevernas behov och med utgångspunkt från vad utredningarna visat upprättat åtgärdsprogram. Mot bakgrund av att skolans resultat ligger under nivån för riket är det också viktigt att skolan kartlägger om arbetet med att anpassa undervisningen efter enskilda elevers

behov (individanpassning) håller tillräcklig kvalitet. Lyckas inte skolan med att anpassa undervisningen efter elevernas behov kan skolans sätt att arbeta leda till att många elever riskerar att bli i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen konstaterar att flera lärare vid Fornängsskolan visar stor medvetenhet om sin verksamhets brister och har en tydlig ambition och vilja att utveckla skolan vidare. Av avgörande betydelse för skolans fortsatta utveckling är att rektor ser till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning. Skolinspektionen bedömer att det pedagogiska ledarskapet måste utvecklas för att säkerställa att verksamheten inriktas på de nationella målen i både skollagen och läroplanen. Det systematiska kvalitetsarbetet måste förbättras så att resultaten utvärderas på skolnivå. Processer, arbetsmetoder, system och rutiner måste följas upp och utvärderas för att säkerställa att dessa håller tillräcklig kvalitet. Som framgått ovan säkerställer inte rektor kvalitén på exempelvis arbetet med individanpassning och särskilt stöd.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på flera områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Götene kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 27 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Vidare anger skollagen att utbildningen ska ta hänsyn till elevers olika behov och ge stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Vid intervjuer med elever vid Fornängsskolan framkommer att eleverna anser att vissa lärare är duktiga på att ge uppgifter som ger utmaningar, men i flera

ämnen är det enligt eleverna ofta svårt att veta vad som krävs för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Eleverna berättar att det i vissa ämnen är de själva som får säga till att de vill ha nya utmaningar. Vid intervju med lärare framkommer att de anser att mycket tid går åt till att hjälpa de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och att det kan vara svårt att hinna ge alla elever utmaningar.

Av utredningen framgår att undervisningen vid Fornängsskolan inte i tillräcklig utsträckning ger de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås i skolan den ledning och stimulans de behöver för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 3 § skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hållas informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Av skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. Formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med den planering av verksamheten som föreskrivs i skollagen om kvalitetsarbete på enhetsnivå. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Vid intervjuer uppger elever att möjligheten till inflytande över undervisningen varierar beroende på vilken lärare som undervisar. Elever berättar att de kan välja redovisningsform, men innehållet i undervisningen och hur de ska arbeta är oftast bestämt av läraren. Vid intervju med lärarna instämmer de i hög utsträckning i elevernas upplevelser. Det finns ingen gemensam hållning kring hur arbetet med elevinflytande ska gå till säger lärarna. Vidare framgår vid intervju med lärare och rektorer att skolan inte har någon gemensam planering

eller utgångspunkt för arbetet med elevinflytande. Enligt skolans rektorer är det troligtvis så att elevernas möjlighet till inflytande beror på vilken lärare det är som undervisar.

Av utredningen framgår att eleverna vid Fornängsskolan inte i tillräcklig utsträckning ges möjlighet till elevinflytande. Det finns inget pågående arbete som säkerställer att eleverna ges ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Vidare framgår av utredningen att utformningen av inflytandet inte anges i planeringen av verksamheten. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 9 och 14 §§ skollagen

Lgr 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Vid skolan ska åtgärder genomföras för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

På Fornängsskolan finns en plan mot kränkande behandling, tillika likabehandlingsplan. Enligt rektorn för årskurs 8 och 9 samt grundsärskolan omfattas även grundsärskolan av planen. Av planen framgår dock inte vilka specifika behov av exempelvis förebyggande arbete som finns i grundsärskolan. Av planen framgår att rektorn är den som är ansvarig för vissa av de aktiviteter som ska genomföras. Dock framgår inte av planen vem av skolans rektorer som har ansvaret (se också vidare under "Ledningsstruktur och organisering av utbildningen").

Dokumentstudier visar att skolan tillsammans med eleverna genomfört en kartläggning för att identifiera vilka behov av insatser skolan har för att öka tryggheten. Utifrån denna kartläggning har skolan satt upp fem mål för läsåret

2012/13. Dock uppger lärarna vid intervju att de inte kan redogöra för vilka de prioriterade målen är. Lärarna uppger att de är mer förtroga med de rutiner skolan har för att ingripa i händelse av kränkande behandling. Enligt lärarna saknas på skolan ett systematiskt arbete med planens mål och åtgärder. De menar att det är oklart vem som säkerställer att det som står i planen verkligen genomförs.

Utredningen visar att skolan inte bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av eleverna eftersom skolan inte arbetar med de åtgärder som är beslutade och som finns i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 7 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla det till rektor.
- Rektor ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan.
- Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Eleverna ska få det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.
- Skolan ska ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges sär-

skilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Genom dokumentgranskning och intervjuer med lärare, elevhälsa samt rektorer framkommer att ett flertal elever som fått ett eller flera F (det vill säga de har bedömts inte nå de kunskapskrav som finns i aktuell kursplan) i betyg inte varit föremål för utredning med syfte att kartlägga elevernas eventuella stödbehov. Enligt rektorerna anmäler inte alltid lärarna sin oro kring elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Skolinspektionen har gått igenom dokumentation kring ett stort antal elever i årskurserna 7-9 med betyget F i ett eller flera ämnen. För flera av dessa saknas utredningar som klargör elevens behov av anpassning av undervisningen eller behov av att få särskilt stöd. Rektorerna har beslutat att det är elevernas handledare (klassföreståndare) som ska genomföra utredningarna. Enligt lärarna som Skolinspektionen intervjuat får inte alla elever med F i betyg det stöd och den hjälp de behöver för att komma så långt de har möjlighet utifrån sina förutsättningar. "När stöd väl har satts in så tuffar det bara på utan att vi egentligen vet vad vi gör", säger en av lärarna. Detta bekräftar även de dokumentstudier som Skolinspektionen gjort avseende elever som fått F i betyg där skolan i flera fall fortsatt med närmast identiska åtgärdsprogram om och om igen. Enligt lärarna kan man som elev inte få särskilt stöd i alla de ämnen som man riskerar att inte nå kunskapskraven i. Det är ofta de elever som har diagnoser eller drivande föräldrar som får särskilt stöd, säger några av lärarna vid intervju. "En elev som helt tappat motivationen får det inte", säger någon annan av lärarna. Rektorerna bekräftar vid intervjuer att de inte säkerställt kvaliteten på det särskilda stödet och åtgärdsprogrammen i tillräckligt hög utsträckning.

Enligt både rektorerna, lärare och elevhälsan finns det elever med utländsk bakgrund som är i behov av studiehandledning på modersmålet, men som inte får detta. Det beror enligt rektorerna på att det saknas rutiner i kommunen för hur studiehandledning på modersmålet ska ges.

Vid Fornängsskolan, likt vid övriga skolor i kommunen, är uppdraget att upprätta och fatta beslut om åtgärdsprogram delegerat till samtliga lärare. Enligt rektorerna har inte någon individuell prövning av lärarnas kompetens gjorts för att klargöra om lärarna har kompetens att genomföra detta. De lärare som Skolinspektionen intervjuat uppger att de inte har fått tillräcklig kompetensutveckling för att kunna fullgöra detta uppdrag med god kvalitet (se vidare under "Ledningsstruktur och organisering av utbildningen"). Skolinspektionen konstaterar att kvaliteten på upprättade åtgärdsprogram varierar. I flera av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är elevens behov, hur beho-

ven ska tillfredsställas, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas otydligt framskrivna. Flera åtgärdsprogram som är upprättade vid olika tillfällen för samma elev innehåller samma kortsiktiga mål och åtgärder. Enligt elevhälsan efterfrågas inte alltid deras kompetens vid upprättande av åtgärdsprogram. Det innebär att ibland blir det bara handledare och lärare som är involverad vid utredningen av elevens stödbehov. Elevhälsan uttrycker att de är bekymrade kring sin roll. De anser inte att deras kompetens alltid tas tillvara på.

Utredningen har visat att det finns allvarliga brister i Fornängsskolans arbete med elever i behov av särskilt stöd. Rektorn får inte alltid kännedom om att elever riskerar att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Därmed kan rektorn inte se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds. Åtgärdsprogrammen anger inte alltid vilka elevens behov är och hur de ska tillgodoses. I vissa åtgärdsprogram är det vaga beskrivningar av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare visar utredningen att skolan inte ger studiehandledning på modersmålet till alla elever som har behov av det. Dessa brister sammantaget gör att eleverna inte får det särskilda stöd i skolan som de har behov av. Fornängsskolan uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- I de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Vid Fornängsskolan upprättas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. De skriftliga omdömena tar sin utgångspunkt i kunskapskraven och ger eleven en bild av vad eleven kan i förhållande till kunskapskraven. Dock saknas i flertalet av de omdömen Skolinspektionen gått igenom en formativ

bedömning, det vill säga vad eleven behöver utveckla och hur skolans lärare ska stödja elevens utveckling. I den sammanfattande individuella utvecklingsplanen finns en del som berör elevens kunskapsutveckling och en del som handlar om elevens sociala utveckling. I den individuella utvecklingsplanen framgår inte tydligt vilka insatser skolan avser att vidta för att eleven ska utvecklas vidare. I stor utsträckning handlar det istället om vad eleven ska göra.

Av utredningen framgår att de skriftliga omdömena inte uppfyller kraven i skollagen i och med att de inte innehåller en formativ bedömning. Omdömena beskriver inte såväl vad eleven kan som vad eleven behöver utveckla vidare och hur valet av arbetssätt och arbetsformer i skolan kan stimulera eleven. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor ska se till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.
- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.

Motivering

Det pedagogiska ledarskapet

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Skolinspektionen har konstaterat ett flertal brister vid Fornängsskolan som ingår i rektorns ansvarsområde. Detta gäller bland annat rektorns ansvar för att säkerställa att lärarna planerar och genomför undervisningen så att den tar sin utgångspunkt i både de elever som behöver särskilt stöd och i de elever som behöver stimulans och utmaningar att nå de högre betygsstegen. Vidare har lärarna uttryckt att de saknar samsyn kring begrepp såsom elevinflytande. Det är rektors ansvar att styra verksamheten så att de nationella målen uppfylls och

genom dialog med lärarna säkerställa likvärdighet i elevernas utbildning. Lärarna säger i intervjuer att det finns för lite styrning kring viktiga begrepp i skolan, vilket skapar för mycket utrymme för den enskilde att tolka uppdraget.

Utredningen visar att rektorns pedagogiska ledarskap måste utvecklas så att det dagliga arbetet är inriktat mot elevernas utveckling och lärande och mot att de nationella målen uppfylls. Detta är särskilt viktigt mot bakgrund av de allvarliga brister inom ramen för särskilt stöd som Skolinspektionen uppmärksammat i detta beslut. Det pedagogiska ledarskapet måste även utvecklas så att rektorn ser till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella styrdokumentet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Kvalitetsarbetet

Enligt skollagen ska skolenheten systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Enligt skollagen och läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Enligt Fornängsskolans lärare genomförs ett kvalitetsarbete på individ- och på klassnivå. Det består av planering, uppföljning och i viss utsträckning också utveckling av utbildningen. Lärarna säger att de med utgångspunkt från kvalitetsarbetet genomför anpassningar och vissa förändringar av undervisningens genomförande. Rektor är också involverad i detta arbete. I intervjuer med rektor och lärare har det dock framkommit att ett motsvarande arbete inte sker på skolnivå i samma omfattning. Enligt rektorerna och lärarna stannar oftast skolans kvalitetsarbete vid att endast följa upp resultaten. Det är sällan det sker utvärderingar som leder till en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör. Både lärarna och rektorerna säger att skolan behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att det i högre utsträckning omfattar arbetsmetodernas betydelse för måluppfyllelsen. Skolinspektionen har identifierat omfattande och allvarliga brister i skolans utredande uppdrag vars syfte är att kartlägga elevernas behov av stöd. Rektor för årskurs 8 och 9 instämmer i detta och anser dessutom att skolan behöver bli bättre på att dokumentera de slutsatser som dras.

Av utredningen framgår att skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete på skolnivå med inriktning på att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra författningar uppfylls. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

2 kap. 9 § första stycket

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen**Bedömning**

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Rektorn ska besluta om sin enhets inre organisation och i övrigt fatta de beslut som följer av författningarna.
- Rektor ska försäkra sig om att den som uppgifter överlåts till har tillräcklig kompetens och erfarenhet.

Motivering*Rektorsorganisationen*

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektor beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar.

Fornängsskolan har två rektorer. Den ene rektorn ansvarar för årskurs 7 och den andre rektorn ansvarar för årskurserna 8-9 samt grundsärskolans årskurser 7-9. Enligt dokumentation och vid intervju ser rektorerna skolan som en helhet och arbetar för en samsyn med samma planer, dokumentationsrutiner samt kvalitetsarbete för hela skolan. All personal är uppdelad så att de tillhör en rektor. Det finns dock lärare som undervisar i både årskurs 7 och årskurserna 8 och 9. En konsekvens av detta blir att när en elev eller förälder exempelvis ska vända sig till rektor för att prata om personalens beteende, betygsättning, planering med mera är det inte alltid lärarens rektor som är elevens rektor.

En rektor måste alltid kunna besluta om sin egen inre organisation. Att det finns två rektorer på Fornängsskolan får konsekvenser på kvalitetsarbetet och värdegrundsarbetet. Vid kommunikation med de båda rektorerna framgår att ansvarsfördelningen och beslut om skolans planer och inre organisation är gemensamma men inte alltid tydliggjorda för varje rektors ansvarsområde.

Utredningen visar att rektorsorganisationen är otydlig och inte står i överensstämmelse med författningarnas krav. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Rektors delegation

Enligt skollagen får rektor uppdra åt en anställd vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter.

Tillsynen visar att rektorerna vid skolenheten har delegerat rätten att fatta beslut om åtgärdsprogram till all lärarpersonal. De lärare som Skolinspektionen intervjuat uppger att de inte har fått tillräcklig kompetensutveckling för att kunna fullgöra detta uppdrag med god kvalitet. Vid intervju med rektorerna framkommer att de inte följer upp kvaliteten på de åtgärdsprogram som upprättas vid skolenheten. Dokumentstudier visar att det finns brister i de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av (se bedömning för området Särskilt stöd).

Utredningen visar att rektor inte försäkrat sig om att alla lärare har tillräcklig kompetens och erfarenhet för de ledningsuppgifter som överlåtits till dem. Alla lärare har på delegation i uppdrag att fatta beslut om åtgärdsprogram, trots detta följer rektor inte upp kvaliteten på åtgärdsprogrammen och säkerställer inte att alla lärare har kompetens att fullgöra denna ledningsuppgift. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 9 § och 10 § första stycket skollagen

2 kap. 10 § andra stycket skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Götene kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Säkerställa att det för eleverna finns elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och att tillgången organiseras så att elevhälsan ges förutsättningar att uppfylla funktionen att dels vara förebyggande och hälsofrämjande, dels stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering

Enligt skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska finnas tillgång

till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Av intervjuer med representanter för elevhälsan framkommer att de träffas en gång varje vecka. Elevhälsan uttrycker svårigheter i att arbeta förebyggande med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Dokumentstudier och intervjuer med elevhälsan och rektorer visar att det saknas en gemensam plan för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Utredningen visar att elever vid Fornängsskolan inte har tillgång till en samlad elevhälsa, d.v.s. medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser, som i samarbete med lärarna arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Mats Aronsson och jurist Susanna Åhgren.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Erik Bergeå
Föredragande

Skolinspektionen

2013-05-22

14 (16)

Dnr 43-2012:5304

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet redovisas i eget sammanfattande beslut. Fritidshem vid grundskolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka

åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).